

Themabijeenkomst 'Kennis voor ontsnippering van provinciale infrastructuur'

18 nov 2014; Provincie Noord-Brabant en Netwerk Groene Bureaus i.s.m. Coördinatiepunt MJPO

Aanleiding

Wegen, waterwegen en spoorlijnen kunnen de uitwisseling van individuen tussen faunapopulaties verminderen. De vormgeving van deze infrastructuur, de mogelijkheden tot mitigerende maatregelen én de ecologische kenmerken van faunapopulaties bepalen in grote mate de uitwisselingsmogelijkheden. Overheden en adviesbureaus spelen een belangrijke rol bij de vormgeving van infrastructuur en mitigerende maatregelen in relatie tot ontsnippering.

Doel van de bijeenkomst: putten uit de MJPO-kennisbron voor provinciaal beleid

Het Meerjarenprogramma Ontsnippering (MJPO) is gericht op het opheffen van barrières als gevolg van de infrastructuur van het rijk. Rijk, provincies, Rijkswaterstaat, Prorail en lokale partijen voeren het programma uit voor het herstel van ecologische verbindingen voor flora en fauna en generen daarbij waardevolle kennis via onderzoek en via de praktijk van de uitvoering.

Ook provinciale infrastructuur kan leiden tot barrières en - bij een deel van de barrières - tot mitigerende maatregelen. Via bijvoorbeeld tijdige integrale ruimtelijke planning is versnippering soms te voorkomen. Als dat niet mogelijk is, zijn mitigerende faunavoorzieningen bij de aanleg van de infrastructuur of naderhand bij regulier groot onderhoud een optie. De nieuwe verantwoordelijkheden van de provincies in het natuurbeleid maken versnippering voor provincies belangrijker. Ook draagt provinciale ontsnippering bij aan de effectiviteit van het MJPO voor de rijksinfrastructuur.

Voor ontsnippering van de provinciale infrastructuur is de kennis en ervaring uit het MJPO over ecologische advisering en over het proces van (voorbereiding van) opdrachtverlening belangrijk. Deze kennis wordt ten dele toegepast:

- een deel van de ecologische kennis voor de uitvoering van maatregelen ligt vast in de Leidraad Faunavoorzieningen (www.mjpo.nl) en
- ervaringen met (voorbereiding van) opdrachtverlening die specifiek zijn voor (MJPO-) ontsnipperingsprojecten worden - in beperkte mate - mondeling gedeeld tussen medewerkers van provincies onderling en met medewerkers van adviesbureaus.

Meer kennis is in ontwikkeling. In 2013 zijn vier onderzoeken gestart: naar de kosteneffectiviteit en populatie-effectiviteit van genomen maatregelen; naar het functioneren van ecoduct Zwaluwenberg; naar de invloed van de reconstructie van rijksweg A27 op de das en naar de kwaliteit van de gerealiseerde voorzieningen (zie jaarverslag MJPO 2013). Ook start Rijkswaterstaat in 2015 een groot onderzoek naar het beheer en onderhoud van faunavoorzieningen. De onderzoeksresultaten worden op termijn verwerkt in de Leidraad Faunavoorzieningen.

Opzet van de bijeenkomst

Om bestaande ervaring, kennis en tussentijdse onderzoekservaringen te ontsluiten voor ontsnippering bij (provinciale) infrastructuur organiseren de provincie Noord-Brabant en het Netwerk Groene Bureaus in samenwerking met het Coördinatiepunt MJPO een themabijeenkomst voor provinciale medewerkers en adviesbureaus. Deze partijen werken samen bij de uitvoering van ontsnipperingsprojecten. Daarom wordt op deze dag:

- kennis gedeeld over toekomstige integrale ruimtelijke planning, over aanleg van faunapassages én over de valkuilen bij de uitvoering van projecten;
- de ervaring gedeeld over (voorbereiding van) opdrachtverlening bij ontsnippering (integrale ruimtelijke planning om versnippering te voorkomen, aanleg van faunavoorzieningen) en over Systeemgerichte Contractbeheersing (SCB);
- het kennistekort over ontsnippering besproken. Daarmee komen de bestaande onzekerheden in beeld, en daarmee aandachtspunten voor zowel opdrachtverlening als advisering.

Deelnemers: Medewerkers van provincies (sectoren ruimtelijke ordening, wegen, natuur) en van groene adviesbureaus

Datum: 18 november 2014

Locatie: Auditorium SNS Bank, C-toren, Pettelaarpark 120, 5216PT 's-Hertogenbosch. De locatie is op 5 minuten lopen van het Provinciehuis, Brabantlaan 1, 5216TV 's-Hertogenbosch. Na aanmelding ontvangt u de routebeschrijving voor openbaar vervoer en auto.

Aanmelden: www.netwerkgroenebureaus.nl/ontsnippering-18-nov-2014

Programma

9.30 uur	Inloop	
10.00 uur	Opening door dagvoorzitter	Johan Burger Voorzitter Netwerk Groene Bureaus
10.05 uur	Ontvangst door de provincie Noord-Brabant Noord-Brabants' ontsnipperingsbeleid in kort bestek	Johan van den Hout Gedeputeerde Provincie Noord-Brabant
10.15 uur	Introductie MJPO als kennisbron • Aanpak van ontsnippering • Wanneer pas je faunavoorzieningen toe?	Hans Bekker MJPO Rijkswaterstaat
10.35 uur	Bestaande kennis • Overzicht kennis(bronnen) • Organisatorische voorwaarden voor toepassing van kennis: ervaringen uit succesrijke projecten • Werken met 'Systeemgerichte Contractbeheersing'	Adam Hofland MJPO Rijkswaterstaat
10.55 uur	Openstaande kennisvragen • Gevolgen van kennistekort: ervaringen uit infraprojecten • Overzicht kennisvragen weg- en waterweginfrastructuur	Arjan de Haan en Menko Groeneweg MJPO-werkgroep 'Kennis en kwaliteit' Provincie Friesland
11.15 uur	Pauze	
11.35 uur	Werken aan ontsnippering in de provincie Noord-Brabant • Mogelijkheden en beperkingen van integrale ruimtelijke planning en van faunavoorzieningen • Ervaringen met (voorbereiding van) opdrachtverlening • Beleidsvragen vanuit het Noord-Brabants' beleid	Maayke Snel en Fred Panjer Provincie Brabant
11.55 uur	Werken aan ontsnippering in de provincie Noord-Holland • Mogelijkheden en beperkingen van integrale ruimtelijke planning en van faunavoorzieningen • Ervaringen met (voorbereiding van) opdrachtverlening • Beleidsvragen vanuit het Noord-Hollands' beleid	Gerlies Nap en Nico Jonker Provincie Noord-Holland
12.15 uur	Aansturing van ecologische advisering vanuit het projectmanagement voor de bouw van faunavoorzieningen	Adviesbureau (gevraagd)
12.35 uur	Discussie Wat zijn de echte kennislacunes? Hoe gaan provincies en adviesbureaus daar samen mee om ?	
13.00 uur	Lunch en informele kennisuitwisseling	
14.00 uur	Veldexcursie in Noord-Brabant en informele kennisuitwisseling Locatie nog vast te stellen	Beheerder excursielocatie
16.00 uur	Afsluiting	